

~ АНАЛІЗ, АУДИТ, ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ~

УДК: 657:338.2:330.322

DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2024-7-8-320-321-69-76>

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УСТАНОВ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ ТА БЮДЖЕТНОЇ СФЕР ДЛЯ ЦІЛЕЙ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

Колесніченко А. С., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
e-mail: anastasihpi@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-5007-9082

***Анотація.** Метою статті є розкриття сутності, сфери застосування інвестицій, аналіз та обґрунтування специфіки інвестиційної діяльності установ фінансово-кредитної та бюджетної сфер для подальшого використання при вирішенні завдань обліку та оподаткування. Теоретичною та методичною основою дослідження є теорія державного управління, інституціональна теорія, а також методи узагальнення, аналізу, порівняння та системний підхід. Інформаційно-аналітична база сформована унаслідок опрацювання законодавчих актів України, статистичних та аналітичних оглядів щодо стану бюджетної системи та фінансово-кредитних інституцій в країні, наукових праць і публікацій. Визначено, що участь банків в інвестиційному процесі можна розглядати у вузькому і широкому контексті. Доведено, що при формуванні бюджетів за видатками через виконання кошторисів бюджетних установ для цілей обліку мова може йти лише про виконання бюджету шляхом внесення цих коштів до довгострокових фінансових інвестицій. Обґрунтовано роль та специфіку інвестиційної діяльності установ фінансово-кредитної та бюджетної сфер у вирішенні завдань обліку та оподаткування, що сприятиме підвищенню ефективності облікових процесів, дієвості податкової системи та унаслідок покращить економічну та фінансову ситуацію цих особливих суб'єктів господарювання.*

***Ключові слова:** інвестиційна діяльність; фінансово-кредитні установи; бюджетні установи; банки; державні інвестиції; бухгалтерський облік; оподаткування.*

INVESTMENT ACTIVITIES OF FINANCIAL CREDIT AND BUDGETARY INSTITUTIONS FOR ACCOUNTING AND TAXATION PURPOSES

Koliesnichenko S. Anastasiia, Ph.D. (Economics), Associate Professor, Associate Professor of Accounting and Finance Department, National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", Kharkiv, Ukraine
e-mail: anastasihpi@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-5007-9082

***Abstract.** The purpose of the study is to reveal the essence, scope of investment, analysis and substantiation of the specifics of investment activity of institutions of the financial and credit and budgetary sphere, for further use in solving accounting and taxation tasks. The theoretical and methodological basis of the research is the theory of public administration, institutional theory, as well as methods of generalization, analysis, and a systemic approach. The information and analytical base was formed as a result of the elaboration of legislative acts of Ukraine, statistical and analytical reviews of the state of the budget system and financial and credit institutions in the country, scientific works and publications. It was determined that since investing is expressed in the placement of monetary or other assets that should bring financial benefit to their owner, it is important to take into account all aspects of their application. For this, among the areas of application of financial investments, accounting and taxation play a special role. Based on the analysis of the provisions of the Law of Ukraine "On Investment Activity", a scheme of investment activity was formed, which should be implemented by institutions of the financial and credit and budgetary spheres for the purposes of accounting and taxation. It was determined that the participation of banks in the investment process can be considered in a narrow and broad context. At the same time, increased competition in the banking sector leads to a decrease in the level of margins, which prompts banks to look for new sources of income, including from investment activities, and as a result affects the entire taxation system in the context of its own competitiveness. It has been proven that when forming budgets according to expenses, due to the implementation of estimates of budgetary institutions for accounting purposes, we can only talk about the implementation of the budget by contributing these funds to long-term financial investments. The practical significance lies in substantiating the role and specifics of investment activities of institutions of the financial and credit and budgetary spheres in solving accounting and taxation tasks, which will contribute to increasing the efficiency of accounting processes, the effectiveness of the tax system and, as a result, will improve the economic and financial situation of these special economic entities.*

***Keywords:** investments, investment activity; financial and credit institutions; budgetary institutions; banks; state investments; accounting, taxation.*

JEL Classification: E62, G24, H21, H30, H54

Постановка задачі. Динамічний розвиток соціально-економічних систем, взаємопроникнення різних напрямів життєдіяльності суспільства і бізнесу, глобалізаційні зміни та нелінійні перетворення конкурентоспроможного середовища обумовлюють особливу увагу до інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання різних напрямів, як фінансово-кредитної, так і бюджетної сфер. Банки, як найбільш типові представники фінансово-кредитних установ, при здійсненні операцій з інвестиціями, мають враховувати всі можливі облікові та податкові аспекти таких операцій. Особливо специфічною у цьому розумінні є і звичайна діяльність бюджетних установ, оскільки господарські операції із фінансовими інвестиціями для них не характерні. Тому питання обліку та оподаткування інвестиційної діяльності у фінансовому і державному секторах потребують більш детального дослідження.

За оцінками Міністерства економіки України, зростання ВВП у 2023 році склало 5%. За прогнозами на 2024 рік, зростання ВВП планується на рівні 4,6%, а інвестицій – на 29,6%. Інвестиції у 2024 році, порівнюючи із 2023 роком, мають зрости на 29,6%, що має забезпечити найбільший позитивний внесок серед складових у зростання ВВП. Друге місце, після інвестицій, посідає приватне споживання [1].

Інформація щодо інвестицій та інвестиційної діяльності стає дедалі більш актуальною для всіх суб'єктів ринку, якими можуть бути як приватні фінансові установи, так і державні установи. Кожна з цих сфер орієнтується своїми специфічними вимогами до сприйняття сутності інвестицій та відображення їх в облікових і оподатковуваних операціях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі результати досліджень у галузі функціонування фінансово-кредитних установ, реалізації банківської діяльності з питань оцінки рівня їх податкового навантаження, обліку основних операцій з інвестиціями надають у своїх працях такі науковці: В. С. Амбрачян [2], Т. Мединська, Н. Руцишин, У. Ніконенко [3], О. Деревко [3] та інші. Обґрунтування значущості інвестицій у діяльності бюджетних установ, специфіка їх обліку з практичного погляду залишається предметом наукових надбань таких учених, як: А. Заросило [5], Л. Коритник [6], Т. Писаренко [7], Н. Проць [8], О. Рожко [9] та інших.

Відокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проте дослідження теоретичних та практичних особливостей обліково-аналітичного та податкового забезпечення операцій з інвестиціями та інвестиційної діяльності банків і бюджетних установ є актуальним завданням і в сьогоденні умовах господарювання.

Метою статті є розкриття сутності, сфери застосування інвестицій, аналіз та обґрунтування специфіки інвестиційної діяльності установ фінансово-кредитної та бюджетної сфер для подальшого використання при вирішенні завдань обліку та оподаткування.

Методи дослідження. Теоретичною та методичною основою дослідження є теорія державного управління, інституціональна теорія, а також методи узагальнення, аналізу, порівняння та системний підхід. Інформаційно-аналітична база сформована унаслідок опрацювання законодавчих актів України, статистичних та аналітичних оглядів щодо стану бюджетної системи та фінансово-кредитних інституцій в країні, наукових праць і публікацій.

Основний матеріал. Інвестиційна діяльність є важливим елементом виробничого-господарської діяльності підприємства. Призначенням її впровадження є розвиток самого суб'єкта інвестиційної діяльності і водночас оновлення та удосконалення його виробничих потужностей, розширення корпоративних прав, примноження фінансових ресурсів, зокрема тих, які є об'єктами інвестицій, тощо.

Інвестування виражається у розміщенні грошових чи інших активів, які мають приносити фінансову вигоду їх власнику. Об'єктами реальних і фінансових інвестицій може бути науково-технічний і виробничий цикл створення продукції, товарів, послуг та їх окремі елементи, серед яких можна виділити: результати наукових досліджень, проектно-конструкторські розробки, розширення та диверсифікація виробництва, реконструкція, модернізація та оновлення виробничих потужностей. Так, об'єкти інвестицій можна класифікувати відповідно до:

- характеру і участі держави,
- характеру і змісту інвестиційного циклу,
- масштабу та спрямуванню проекту (комерційний, соціальний, управлінський),
- ступеня ефективності використання вкладеного капіталу тощо.

З процесом інвестування напряду пов'язані фінансові інвестиції, які охоплюють широку сферу дослідження в галузі науки та застосування в областях господарської діяльності (рис. 1).

Рис. 1. Сфери застосування фінансових інвестицій

Джерело: побудовано автором за матеріалами [10]

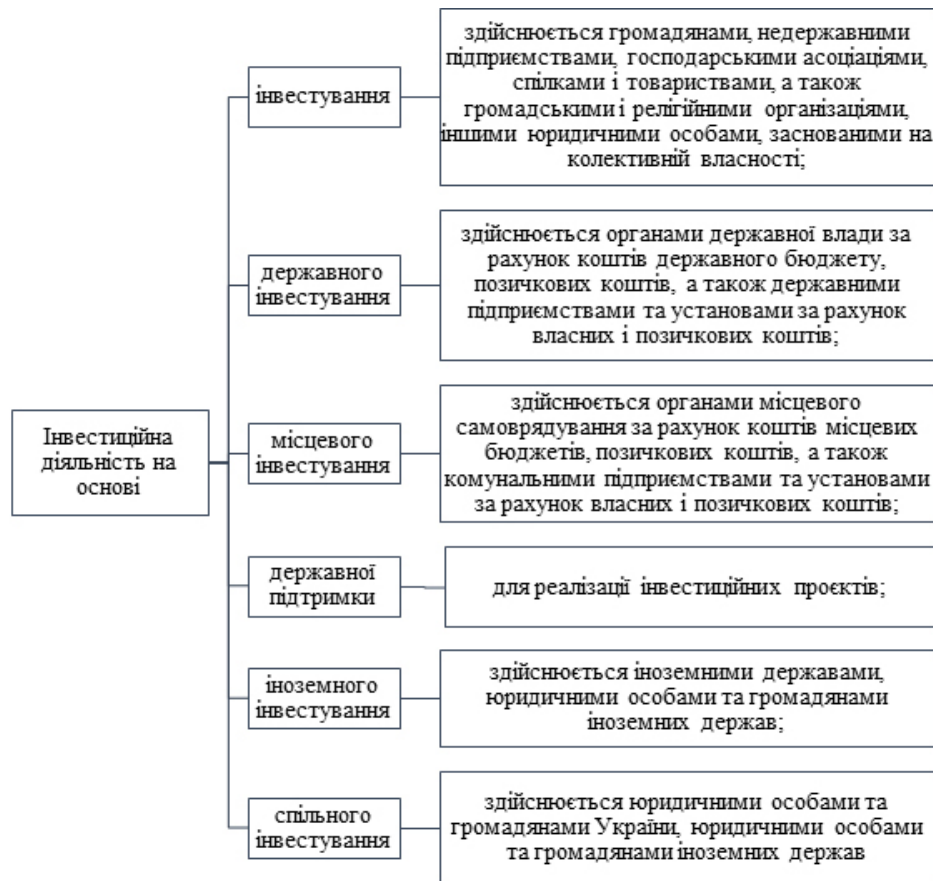

Рис. 2. Інвестиційна діяльність та її реалізація в Україні

Джерело: складено автором за матеріалами [11]

Зазначені напрями важливі, оскільки кожен з них характеризується власною метою, цілями та завданнями дослідження, властивими принципами, які їх видозмінюють. Водночас вони не можуть існувати відокремлено від інших, а тому розкриття їх особливостей відбувається у тісному взаємозв'язку [10].

Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» інвестиційна діяльність визначена як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб та держави щодо реалізації інвестицій [11].

Згідно з п. 2 ст. 2 інвестиційна діяльність провадиться на основі:

- інвестування;
- державного інвестування;
- місцевого інвестування;
- державної підтримки;
- іноземного інвестування;
- спільного інвестування (рис. 2).

Обліковий підхід до визначення інвестиційної діяльності закріплено у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Так, згідно з цим документом, під інвестиційною діяльністю розуміють діяльність підприємства, яка пов'язана з придбанням та реалізацією необоротних активів та фінансових інвестицій, які не ідентифікуються як еквіваленти грошових коштів.

Враховуючи зазначені твердження, можна побудувати схему інвестиційного процесу для суб'єкта господарювання, зокрема у фінансово-кредитній та бюджетній сферах, яка буде покладена в основу облікових та податкових процесів (рис. 3).

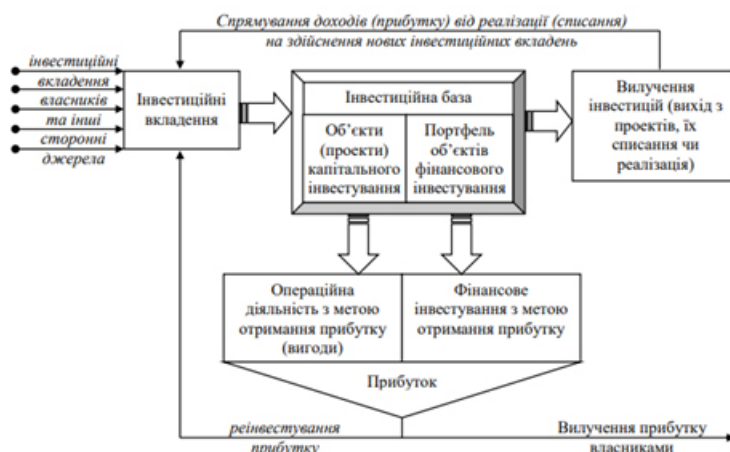

Рис. 3. Схема інвестиційної діяльності суб'єкта господарювання у фінансово-кредитній та бюджетній сферах для цілей обліку і оподаткування

Джерело: складено автором за матеріалами [2-10]

Одними з найбільш важливих суб'єктів інвестиційного процесу в частині фінансово-кредитної діяльності є Національний банк України (НБУ) і комерційні банки. Більш того, через НБУ держава впроваджує кредитно-інвестиційну політику.

Особливість комерційних банків в інвестиційному процесі полягає в тому, що вони надають клієнтам як традиційні функції кредитно-розрахункового і касового обслуговування, проводять депозитні операції, так і суттєво розширюють комплекс свого обслуговування через реалізацію операцій з цінними паперами, кредитування інвестиційних проектів, фінансування довірчих операцій [2].

На макрорівні банківська система впливає на інвестиційний процес через НБУ, на мікрорівні цю функцію виконують комерційні банки. Інвестиційну діяльність на мікрорівні варто розглядати як у вузькому розумінні – як реальні і фінансові інвестиції банків, так і в широкій трактовці – як інвестиції банків, які здійснюються за свій рахунок і за рахунок своїх клієнтів за їх дорученням, а також видача банками середньо- і довгострокових кредитів.

Ступінь залучення банків до інвестиційного процесу можна розглядати у вузькому і широкому контексті. У вузькій інтерпретації до інвестиційних операцій, які підлягають обліку, належать вкладення власних фінансових ресурсів банку в цінні папери або спільну діяльність підприємств. З позиції загального підходу у більш широкому розумінні функціонал банківської системи в реалізації інвестиційного процесу може бути задіяний для інвестування банком власних коштів, а також коштів своїх клієнтів з їх доручення, операції з довгострокового кредитування.

Власна конкурентоспроможність в значній мірі пов'язана з політикою оподаткування. У цьому контексті її варто розглядати комплексно як інструмент формування інвестиційної привабливості національної економіки та одночасно як внутрішній регулятор розвитку бізнес-структури.

Знижувальний тренд на інвестування національної економіки обумовлює подальше зростання значущості та впливу банківських інвестицій на підтримку структурних економічних трансформацій. За цих обставин банківський сектор демонструє стабільно високі темпи зростання конкуренції, що обумовлює зниження рівня маржі та, як наслідок, вимагає від банків диверсифікації джерел акумулювання доходу, зокрема, з впровадження інвестиційної діяльності.

На відміну від фінансово-кредитної сфери, у бюджетному секторі інвестиційна діяльність, облік і оподаткування операцій з інвестиціями є досить специфічним напрямом. У цьому випадку інвестування має вже державний характер.

У процесі поточного планування бухгалтері-бюджетники повинні вирішувати низку важливих питань. Перша група пов'язана з визначенням сутності вкладень, які можна вважати інвестиціями. Далі, важливо розуміти, які з інвестицій можна інтерпретувати як фінансові і за яких передумов бюджетні установи будуть їх використовувати в своїй діяльності.

Бюджетне законодавство України не містить вичерпної інформації з питань визначеної термінології, закріплених механізмів щодо застосування інвестицій, зокрема фінансових.

Водночас аналіз іншої нормативно-правової документації, а також економічної літератури дозволяє узагальнити деякі аналоги та пов'язані формулювання, зокрема: «державні інвестиції», «державна підтримка для реалізації інвестиційних проектів», «інвестиційна складова бюджету», «фінансові інструменти», «фондовий ринок» тощо. Такий широкий спектр можливих інтерпретацій призводить до того, що у більшості випадків у бухгалтерів-бюджетників виникають проблеми з відображенням таких операцій у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності, які ведуть як розпорядники бюджетних коштів, так і органи Державної казначейської служби.

З одного боку, це призводить до порушення важливого принципу фінансової звітності щодо забезпечення достовірності. З іншого боку, виникають перешкоди у досягненні основної мети застосування фінансових інвестицій, що виражається у збільшенні або поповненні активів відповідного бюджету, зокрема спеціального фонду, а також у разі збереження та подальшого обліку.

Визначення поняття «інвестиції» як одного з основних, які містяться у законодавстві з регулювання інвестиційної діяльності, можна знайти в п. п. 14.1.81 ст. 14 Податкового кодексу України [12]. Так, інвестиції – «господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін на кошти або майно». Тобто, орієнтуючись на це основне поняття, державні органи можуть управляти державними інвестиціями, зокрема фінансовими, а бухгалтеру бюджетної установи це дозволяє правильно відображати господарські операції у бухгалтерському обліку та складати фінансову звітність.

Загальний контекст впровадження бюджетного процесу з позиції використання фінансових інвестицій державного походження дозволяє сформулювати визначення фінансових інвестицій у бюджетному процесі та інтерпретувати їх як вкладення капіталу (активів) державою (державним або місцевими бюджетами) у фонди та/або інші грошові та фінансові інструменти, у вигляді участі в капіталі юридичних осіб з метою отримання доходу та/або зростання (збереження) вартості капіталу.

Тобто у випадку, коли йдеться про формування бюджетів за видатками, що реалізується шляхом виконання кошторисів бюджетної установи, для цілей обліку єдино коректним буде варіант розгляду виконання бюджету через внесення цих коштів до довгострокових фінансових інвестицій. Зокрема, на практиці це означає, що бюджетна установа спрямовує фінансування до статутного фонду юридичної особи, якою може бути підприємство державної або комунальної власності. Такий підхід обумовлює розкриття економічної характеристики видатків у вигляді фінансових інвестицій в Інструкції МФУ № 333 від 12.03.2012 р. щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету як один код економічної бюджетної класифікації. Згідно з цим документом фінансові інвестиції є капітальними трансфертами за відповідним бюджетом.

Видатки, що визнаються фінансовими інвестиціями, за своєю формою є державною допомогою юридичним особам, які не належать до категорії розпорядників бюджетних

коштів. Здійснення фінансових інвестицій місцевих бюджетів має свої особливості. Так, ці видатки є складовою при формуванні бюджету розвитку, а саме – у вигляді складової спеціального фонду місцевих бюджетів.

Бухгалтерський облік відіграє важливу роль в механізмі використання фінансових інвестицій бюджетної установи, що можна представити у вигляді рисунку 4.

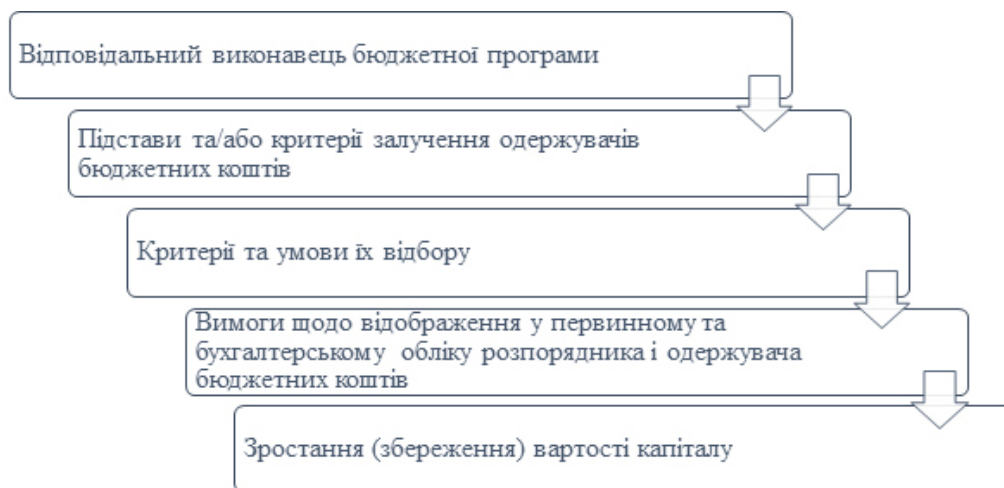

Рис. 4. Бухгалтерський облік в порядку використання фінансових інвестицій бюджетної установи

Джерело: складено автором за матеріалами [13]

Економічна сутність фінансової інвестиції з бухгалтерського погляду є таким самим активом, як і запаси, основні засоби тощо. Відповідно, критеріями визнання фінансових інвестицій для подальшого їх відображення у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності є загальні принципи визнання активів, встановлені стандартами бухгалтерського обліку [13].

Організація обліку фінансових інвестицій має низку важливих завдань. Насамперед необхідно забезпечити коректну і об'єктивну оцінку цього активу. Крім цього, подальший облік відповідає за своєчасну реєстрацію та повне відображення в облікових регістрах операцій, пов'язаних із фінансовими інвестиціями, за можливість узагальнення інформації щодо таких операцій у звітності з метою забезпечення інформаційних потреб зацікавлених осіб.

З огляду на вищесказане можна зазначити, що для забезпечення якісного процесу організації обліку фінансових інвестицій необхідно врахувати ряд аспектів, серед яких:

- формування обґрунтованої класифікаційної системи операцій із фінансовими інвестиціями, яку буде зручно використовувати для потреб обліку;
- забезпечення коректної оцінки фінансових інвестицій на дату здійснення операції з ними та дату складання балансу;
- відпрацювання механізму своєчасного, повного і правильного документування в облікових регістрах операцій із фінансовими інвестиціями;
- налаштування та сучасне програмне забезпечення аналітичного та синтетичного обліку через систему рахунків для відповідних записів в облікових регістрах.

Відповідно до п. 1 розділу 2 НП(С)БОДС 133 «Фінансові інвестиції», затвердженого Наказом МФУ № 568 від 18.05.2012 [14] фінансові інвестиції визнають активом і відображають на рахунках бухгалтерського обліку бюджетної установи та відповідних статтях балансу за таких умов:

- суб'єкт державного сектору здійснює контроль за ними;
- існує імовірність одержання в майбутньому економічних вигід, пов'язаних з їх використанням, або отримання потенціалу корисності. Поняття «потенціал корисності» необхідно розглядати у контексті наявних та потенційних можливостей, що отримає бюджетна установа, яка є суб'єктом бухгалтерського обліку в державному секторі, від використання активів, цільове призначення яких полягає не у безпосередній генерації надходжень грошових коштів, які можна використовувати для досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб. Це є особливістю бюджетних установ, оскільки пов'язано з їх правовим статусом. Саме правовий статус та статус неприбутковості дозволяють стверджувати, що активи бюд-

жетних установ можуть бути засобом для виконання покладених на них загальнодержавних, соціальних, політичних чи інших функцій та досягнення визначеної мети діяльності. Тому в такому разі активи, які безпосередньо не беруть участь у формуванні додаткових надходжень грошових коштів, визначають як такі, що мають «потенціал корисності».

- Оцінка фінансових інвестицій може бути достовірно визначена.

Висновки. У процесі дослідження було визначено, що оскільки інвестування виражається у розміщенні грошових або інших активів, які мають приносити фінансову вигоду їх власнику, важливо враховувати всі аспекти їх застосування. Для цього серед сфер застосування фінансових інвестицій особливу роль відіграють бухгалтерський облік і оподаткування. На основі аналізу положень Закону України «Про інвестиційну діяльність» виділено основні складові реалізації інвестиційної діяльності суб'єктами господарювання в нашій країні. Це дозволило сформулювати схему інвестиційної діяльності, яку доцільно впроваджувати установами фінансово-кредитної та бюджетної сфер для цілей обліку і оподаткування. Визначено, що участь банків в інвестиційному процесі можна розглядати у вузькому і широкому контексті. Підвищення конкуренції у банківській сфері веде до зниження рівня маржі, що спонукає банки до пошуку нових джерел доходів, зокрема від інвестиційної діяльності, і унаслідок впливає на всю систему оподаткування у контексті власної конкурентоспроможності. Доведено, що при формуванні бюджетів за видатками через виконання кошторисів бюджетних установ для цілей обліку мова може йти лише про виконання бюджету шляхом внесення цих коштів до довгострокових фінансових інвестицій. Особливістю здійснення фінансових інвестицій місцевими бюджетами є той факт, що ці видатки є складовою при формуванні бюджету розвитку, а саме – у вигляді частини спеціального фонду місцевих бюджетів.

Подальші дослідження доцільно проводити у напрямі розкриття проблем державного регулювання інвестиційної діяльності з врахуванням специфіки функціонування установ у фінансово-кредитній та бюджетній сферах.

Список літератури

1. У Мінекономіки прогнозують зростання ВВП на 4,6% цього року. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2024/01/12/708699/> (дата звернення 20.03.2024).
2. Амбарчян В. С. Напрями вдосконалення обліку інвестицій в асоційовані та дочірні компанії банку. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. 2013. № 3. С. 10-16.
3. Мединська Т. В., Руцишин Н. М., Ніконенко У. М. Податкове регулювання інвестиційної діяльності банків України. Бізнес інформ. 2020. №11. С. 316-323. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-316-324>
4. Деревко О. Шляхи підвищення рівня капіталізації банківського сектору. Банківська справа. 2016. № 6. С. 76–83.
5. Заросило А. П. Застосування методів управлінського аналізу в діяльності бюджетних установ. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2016. Вип. 20(1). С. 176-180.
6. Коритник Л. П. Ключові напрямки удосконалення показників Бюджетних програм: обліковий аспект. Економіка та суспільство. 2021. Випуск № 27. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/411/398> (дата звернення: 15.03.2024). DOI: [10.32782/2524-0072/2021-27-7](https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-7)
7. Писаренко Т.М. Організація управлінського обліку в бюджетних установах. Економічний форум. 2020. №1(3), С. 124-130.
8. Проць Н. В. Система видатків державного бюджету України: проблеми та необхідність оптимізації. Фінансовий простір. 2016. № 2 (22) С.61-68.
9. Рожко О. Д. Бюджетні інвестиції та ефективність бюджетних програм. Світ фінансів. 2013. Вип. 4. С. 80–88.
10. Тріпак М., Лаврук О. Фінансові інвестиції у системі бухгалтерського обліку. Економічний аналіз. 2020. Т. 30. № 3. С. 197-204. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/download/1846/6565656914> (дата звернення 15.03.2024) DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2020.03.197>
11. Про інвестиційну діяльність: Закон України № 1560-XII від 18.09.1991 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення 20.03.2024).

12. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 20.03.2024).
13. Чечуліна О. Облік фінансових інвестицій в бюджетних організаціях. Б24 – Інформаційний Бізнес Портал. URL: <https://www.buh24.com.ua/oblik-finansovih-investitsiy-v-byudzhetnih-organizatsiyah/> (дата звернення 20.03.2024).
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 133 «Фінансові інвестиції», затверджене Наказом МФУ № 568 від 18.05.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0901-12#Text> (дата звернення 20.03.2024).

References

1. U Minekonomiky prohnouzuiut zrostantia VVP na 4,6% tshorich (2024). Ekonomichna pravda. [The Ministry of Economy predicts GDP growth of 4.6% this year]. Retrieved from <https://www.epravda.com.ua/news/2024/01/12/708699/> (accessed 20 March 2024). [In Ukrainian].
2. Ambarchian, V. S. (2013). Directions for improving the accounting of investments in associated and subsidiary companies of the bank. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu. Seriya : Ekonomichni nauky*, 3, 10-16. [In Ukrainian].
3. Medynska, T. V., Rushchysyn, N. M., & Nikonenko, U. M. (2020). Tax regulation of investment activities of Ukrainian banks. *Biznes inform*, 11, 316-323. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-316-324> [In Ukrainian].
4. Derevko, O. (2016). Ways to increase the level of capitalization of the banking sector. *Bankivska sprava*, 6, 76–83. [In Ukrainian].
5. Zarosylo, A. P. (2016). Application of management analysis methods in the activities of budget institutions, *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Ser. : Ekonomichni nauky*, 20(1), 176-180. [In Ukrainian].
6. Korytnyk, L. P. (2021). Key areas of improving indicators of Budget programs: accounting aspect. *Ekonomika ta suspilstvo*, 27. Retrieved from <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/411/398> (accessed 15 March 2024). [In Ukrainian]. DOI:10.32782/2524-0072/2021-27-7
7. Pysarenko, T. M. (2020). Organization of management accounting in budgetary institutions. *Ekonomichni forum*, 1(3), 124-130. [In Ukrainian].
8. Prots, N. V. (2016). The state budget expenditure system of Ukraine: problems and the need for optimization. *Finansovi prosti*, 2 (22), 61-68. [In Ukrainian].
9. Rozhko, O. D. (2013). Budget investments and effectiveness of budget programs. *Svit finansiv*, 4, 80–88. [In Ukrainian].
10. Tripak, M., & Lavruk, O. (2020). Financial investments in the accounting system. *Ekonomichniy analiz*, 30, 3, 197-204. Retrieved from <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/download/1846/6565656914> (accessed 15 March 2024). [In Ukrainian]. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2020.03.197>
11. Pro investytsiinu diialnist: Zakon Ukrainy No. 1560-KhII [On investment activity: Law of Ukraine]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (accessed 20 March 2024). [In Ukrainian].
12. Podatkovi kodeks Ukrainy No. 2755-VI vid 02.12.2010 r. [Tax Code of Ukraine]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (accessed 20 March 2024). [In Ukrainian].
13. Chechulina, O. (2017). Oblik finansovykh investytsii v biudzhethnykh orhanizatsiiakh [Accounting of financial investments in budgetary organizations]. B24 – Informatsiyniy Biznes Portal. Retrieved from <https://www.buh24.com.ua/oblik-finansovih-investitsiy-v-byudzhetnih-organizatsiyah/> (accessed 20 March 2024). [In Ukrainian].
14. Natsionalne polozhennia (standart) bukhgalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 133 «Finansovi investytsii» [National regulation (standard) of accounting in the public sector 133 "Financial investments"], zatverdzhene Nakazom MFU 18.05.2012 № 568. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0901-12#Text> (accessed 20 March 2024) [In Ukrainian].